

SUNUŞ

Doğunun batıya, batının da doğuya açılan kapısı ve bir çekim alanı olan Akdeniz tarihin her döneminde birçok uygarlığın doğuş ve yok oluşuna ev sahipliği yapar. Topografyanın şekillendirdiği temel özellikler nezdinde etrafında yaşayan topluluklarda farklı politik, kültürel ve dini inançlara rağmen yazgı ortaklığı görülür. Bu tema ayrıştırıcı ve ötekileştirici olmaktan ziyade fiziki/beşeri coğrafya, demografya ve dolayısıyla historiografyayı birbirine bağlar.

Akdeniz'in "*tecrit edilmiş*" bir iç deniz olmaktan çıkıp, bilim insanları için cazibe alanı haline gelmesi, ancak II. Dünya Savaşı sonrasında gerçekleşmiştir. Akdeniz Havzası, Batı Avrupa'da yarım asır gibi kısa bir süre içerisinde kavramsal temelleri atılarak kendisine özgün bir çalışma alanı yaratmıştı. İçerisinden geçtiğimiz 21. yüzyılda, bilimsel ve yöntemli araştırma ilkelerini özümsemiş akademik kurumların teşekkülü ile Akdeniz Araştırmaları yeni bir anlam ve önem kazanmıştır. Bugün, Amerika'dan Avrupa, Afrika ve Asya kıtalarına değin geniş bir coğrafyada etkinlikte bulunan enstitü/vakıf/ araştırma ve uygulama merkezleriyle bu kurumlar tarafından çıkartılan kitap, dergi vs. yayınlar bilim insanlarına verimli bir tartışma zemini sunmaktadır. Gerçekten de bu tartışmalar, bir yandan araştırma birikiminin serpilip gelişmesine olanak sunarken öte yandan elde edilen veriler aracılığıyla bilginin kullanılarak yeniden üretilmesi noktasında kavramsal ve uygulamalı yeniliklerin ortaya çıkmasını mümkün kılmaktadır.

Tarih öncesi dönemlerden günümüze değin Akdeniz'in en yoğun ve değişken iskan coğrafyasını teşkil eden günümüz Türkiye'sinden bakıldığında, Akdeniz Araştırmaları'nın kendi tartışma alanını yaratmış bir birikime sahip olduğunu söylemek güçtür. Bunda bilim insanlarının ilgi eksikliğinden ziyade, söz konusu çalışmaların kurumsallaşmış bir yapı aracılığıyla temsil edilmiyor oluşunun payı eksik değildir.

The Mediterranean, the gate of the east opening to the west and of the west opening to the east and attracting like a magnetic field, has witnessed the rise and decline of many civilizations throughout the course of history. Considering the basic characteristics formed by its topography, although there is a diversity of political, cultural and religious beliefs amongst the peoples living around this sea, there is also the sharing in the same destiny. This theme has no separating or otherizing quality; on the contrary the Mediterranean connects the physical and human geography, demography and consequently historiography to each other.

The Mediterranean ceased to be an "*isolated*" inner sea and became an attractive field for scientific research after World War II when this particular field of study with its conceptual foundations focusing upon the Mediterranean Basin was created in Western Europe within the short period of half a century. During the 21st century through the establishment of academic institutions that internalized scientific methods and research principles, Mediterranean research acquired a new meaning and importance. Today institutes, foundations, centers of research and application, with fields of activity covering a wide geography including America, Europe, Africa and Asia, through their publications, books, bulletins, *etc.* offer scientists a productive forum for discussion. It is certain that these discussions not only assist in the accumulation of research leading towards a more complete understanding, but also enable the further development of conceptual and practical applications within this process of reproducing and communicating knowledge with the analysis and use of the resulting research data.

When it is seen from modern Turkey, which possesses the densest and most varied settlement geography since prehistoric times, it is hard to say that research on the Mediterranean has had an arena that has enabled it to create its own sphere of discussion. This problem has nothing to with

Akdeniz Üniversitesi, *Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü*, kurulmuş bulunduğu 2012 yılından bu yana Akdenizlilik kimliğinin tarihsel ve kültürel köklerinin araştırılması ve Akdeniz Havzası'nın iktisadi, idari ve beşeri yaşamına dair bilgi birikiminin derlenmesi/depolanması, paylaşılması/yaygınlaştırılmasına dönük faaliyetleri ile kurumsallaşma sürecine katkı sağlamayı kendisine öncelikli bir görev alanı olarak belirlemiştir.

Enstitümüz tarafından çıkartılan *CEDRUS: Akdeniz Uygarlıkları Araştırmaları Dergisi*, Türkiye tarihsel coğrafyası perspektifinde Akdeniz Havzası'nın kültür-tarihsel birikimini inceleyen Eski-, Orta- ve Yeni-Yakınçağ tarihi uzmanları için, kendilerine tartışma zemini bulacakları disiplinlerarası bir süreli yayın olmayı hedeflemektedir. *CEDRUS*, farklı disiplinlerden gelen bilim insanları arasında diyalogun geliştirilmesi, var olan bilginin güncellenmesi ve yaygınlaştırılması süreçlerine katkı sağlayacak özgün ve bilimsel çalışmaları akademi dünyasının ilgisine sunmayı amaçlar.

any lack of interest on the part of scholars but rather the main reason has been the lack of an institutionalized structure through which such studies are represented.

Mediterranean Civilisations Research Institute at Akdeniz University from its foundation in 2012 has as its primary aim to contribute to the process of institutionalization through its activities concerning the investigation of the historical and cultural roots of Mediterraneanness and the collecting, archiving, sharing and distribution of knowledge concerning the peoples, economies, and administrations of the Mediterranean Basin.

The aim of the institute's publication *CEDRUS: The Journal of Mediterranean Civilisations Studies*, an interdisciplinary publication, is to offer a forum for discussion to researchers focusing upon the Ancient, Medieval, Early Modern and Modern Periods and for the analysis of the cultural-historical background of the Mediterranean Basin within the extensive perspective of Turkey's historical geography. *CEDRUS* aims to bring together original academic studies that can contribute to the process of developing shared perspectives and approaches between scholars from different disciplines and of revising and synthesizing the currently available knowledge for the attention of the academic world.

Prof. Dr. Murat ARSLAN

*Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü Müdürü
Tarih Bölüm Başkanı*